

Utrecht, 18 september 2013

Aan de leden van de Commissie Buitenlandse Zaken

Geacht Kamerlid,

In verband met de behandeling van de Beleidsbrief "Respect en recht voor ieder mens" op 30 september a.s., bepleit het Dalit Netwerk Nederland (DNN) om de veelal rechteloze positie van de circa 300 miljoen Dalits tot een prioriteit van het mensenrechtenbeleid te maken.

Navi Pillay, Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de VN:

"Kaste is de ontkenning van de mensenrechtenprincipes gelijkheid en non-discriminatie. Het veroordeelt individuen en hun gemeenschappen vanaf hun geboorte tot een leven van uitbuiting, geweld, sociale uitsluiting en segregatie. Kastendiscriminatie is een schending van de mensenrechten en het stelt degenen die er door worden getroffen ook bloot aan andere schendingen van hun burgerlijke, politieke, economische, sociale en culturele rechten."¹

Uw Kamer heeft meerdere malen gesproken over de positie van de circa 300 miljoen Dalits – in vooral Zuid-Azië maar ook in Afrikaanse landen – wiens mensenrechten veelvuldig en systematisch worden geschonden. Daarover is in juni 2011 in de Kamer een motie aangenomen die o.m. aan de regering vraagt het onderwerp bij de EU, VN organisaties en VN Mensenrechtenraad aan de orde te stellen en te bevorderen dat bestrijding van kastendiscriminatie een integraal onderdeel wordt van het MVO-beleid van Nederlandse en Europese bedrijven.

Nederland ondernam de afgelopen jaren een aantal activiteiten rond dit onderwerp in de VN en de EU en in december 2012 pleitte Minister Timmermans in de Kamer nog krachtig voor versterking van de positie van de Dalits en meer prioriteit voor het onderwerp in de EU. Sindsdien is het erg stil geworden. Aan de door de Minister toegejuichte resolutie van het Europees Parlement en de mede door Nederland geëntameerde discussie in de EU-raadswerkgroep mensenrechten over Dalits in november 2012 is geen vervolg gegeven. Verder is Nederland – anders dan onder meer Duitsland, Finland en Canada – niet ingegaan op het verzoek een side-event bij de VN Mensenrechtenraad over Dalit-vrouwen te steunen. Gesprekken met Dalit-vrouwen uit heel Zuid-Azië zijn door de Nederlandse Delegatie in Genève geweigerd. De Nederlands-Deense samenwerking op dit gebied is gestopt. Tenslotte wekte de uitreiking van de Nederlandse Mensenrechtentulp 2012 aan een Indiase Dalit, de heer Bharathan, de indruk dat niet versterking van de positie van Dalits, maar het vermijden van diplomatieke schade centraal stond.²

Uw Kamer vroeg in voorbereiding op de behandeling van de beleidsbrief:

"Hoe gaat Nederland, in het licht van de prioritaire thema's bescherming van mensenrechtenverdedigers, gelijke rechten voor en geweld tegen vrouwen, vrijheid van godsdienst, fundamentele arbeidsrechten, kinderarbeid, doodstraf en foltering prioriteit geven aan de circa 300 miljoen Dalits ('kastelozen'), vooral in Zuid-Azië, die het slachtoffer zijn van alle aan die thema's gerelateerde schendingen, zoals ook de Kamer in haar motie van 2011 heeft uitgesproken."

¹ Zie: <http://idsn.org/international-advocacy/un/un-principles-guidelines/unhchr-opinion-piece/>

² Zie: <http://weblogs.vpro.nl/argos/2013/02/07/2-februari-2013-mensenrechtentulp/>

In zijn antwoord zegt de Minister dat “*nationale wetgeving voor de bescherming van Dalits voldoende aanwezig is*” maar dat “*implementatie van deze wetgeving echter nog vaak op gebrekkige uitvoering stuit, vooral in landelijke gebieden*”.

Het is echter vaak de overheid die door haar daden en grove nalatigheid de rechten van grote groepen mensen met voeten treed, niet alleen in ‘landelijke gebieden’ maar ook in steden. Dat geldt onder meer in India voor de omvangrijke discriminatie in het onderwijs en de rechtsspraak, de bedreigde positie van mensenrechtenverdedigers en de omvangrijke foltering in gevangenissen en politiebureaus, waarvan vooral Dalits en Adivasi (tribalen) het slachtoffer zijn.³ Overigens is de wetgeving in enkele andere direct betrokken landen zoals Pakistan en Bangladesh nog niet op orde.

Verder verwijst de Minister in zijn antwoord naar een resolutie van het Europees Parlement over Dalits die “*duidelijke aanbevelingen geeft voor het EU Mensenrechtenbeleid*”. In antwoord op de Kamervraag welke instrumenten het kabinet wil inzetten om de mensenrechten in invloedrijke opkomende landen als China, India en Rusland te bevorderen, antwoordt de Minister dat dit gebeurt via de EU, de VN fora, bilateraal en via het maatschappelijk middenveld.

Op basis van het bovenstaande verzoeken wij u de Minister te vragen:

- 1. De motie van juni 2011 over de positie van Dalits uit te voeren en kenbaar te maken hoe hij dit zal gaan doen. Daarbij kan de Minister ook aansluiten bij de mensenrechtenprioriteiten die direct betrekking hebben op de positie van de Dalits in Zuid-Azië (zie ook Bijlage I).**

Meer specifiek kan de Minister:

- 2. Zich er voor inzetten dat de aanbevelingen van het Europees Parlement in effectief beleid worden omgezet door de Europese Commissie, de Raad en de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO).⁴ Tot nu toe zijn deze instituties nauwelijks actief geweest om diverse resoluties van het Europees Parlement over dit onderwerp om te zetten in beleid en uitvoering daarvan.**
- 3. In VN fora en de Mensenrechtenraad aandacht vragen voor (aspecten en gevolgen van) kastendiscriminatie en maatregelen daartegen. Daarbij kan onder meer worden aangesloten bij het grote aantal rapporten van Mensenrechtenrapporteurs⁵, vragen tijdens ‘landenexamens’, de inzet van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten en landen als Duitsland en Finland.**
- 4. Er samen met zijn collega Minister Ploumen voor zorgen dat bestrijding van kastendiscriminatie een integraal onderdeel wordt van het MVO-beleid van Nederlandse en Europese bedrijven.**
- 5. Zich er voor inzetten dat het EU-India vrijhandelsverdrag wordt uitgevoerd in lijn met de Kamermotie van december 2010 (32500V, nr. 110) waarin gepleit wordt voor een robuust duurzaamheids Hoofdstuk, met inzet op o.m. het verbeteren van de positie van Dalits en een geschillenbeslechtingmechanisme ‘en geen genoegen te nemen met een afgezwakt compromis’.**

Wij hopen dat u het bovenstaande bij uw AO op 30 september met de Minister zult betrekken en zijn vanzelfsprekend graag bereid u mondeling of schriftelijk nader van informatie te voorzien.

Met vriendelijke groet,

Gerard Oonk

Coördinator Dalit Netwerk Nederland (DNN)*

*Cordaid, ICCO-Kerk in Actie, Justitia et Pax, Landelijke India Werkgroep en Mensen met een Missie

³ Zie o.m.: <http://www.dalits.nl/pdf/vr120228.pdf>

⁴ Zie aanbevelingen IDSN: http://www.idsn.org/fileadmin/user_folder/pdf/New_files/EU/2012/EUAppeal2012.pdf

⁵ Zie: <http://idsn.org/international-advocacy/un/>

BIJLAGE 1: Prioriteiten Mensenrechtenbrief in relatie tot schendingen rechten van Dalits

1. **Mensenrechtenverdedigers** in India in het algemeen maar ook de verdedigers van de mensenrechten van Dalits zijn zelf vaak slachtoffer van schending van mensenrechten. De VN rapporteur voor mensenrechten, Ms. Sekaggya, rapporteerde onlangs: “De **ervaring van Dalit-mensenrechtenverdedigers met de politie en regeringsambtenaren** is dat hun klachten veelal niet serieus genomen worden en dat zij, in samenwerking met de dominante kastegroepen, worden aangeklaagd met valse (tegen)beschuldigingen. Ook zijn ze slachtoffer van standrechtelijke executies, gedwongen verdwijningen, gewelddadige aanvallen, willekeurige opsluiting en bestempeling als criminelen, Naxalieten [gewelddadige maoïstische rebellen] en landverraders; hun privacy wordt geschonden, onder meer door hen onder bewaking te plaatsen.”⁶ (zie 3.1. beleidsbrief Timmermans)
2. **Dalit-vrouwen genieten geen gelijke rechten** vanwege hun kaste maar ook hun gender en hun meestal zeer zwakke economische positie. Van de Dalit-meisjes/vrouwen is ruim 75% alfabeet tegenover 57% van alle meisjes/vrouwen in India. Het veelvuldige seksueel en ander geweld tegen Dalit-vrouwen blijft veelal onbestraft. Tienduizenden Dalit-meisjes worden gedwongen tot prostitutie in tempels.⁷ (zie 3.3. brief)
3. Een van de **ernstigste schending van mensenrechten** is **marteling en dood in detentie** waarvan vooral Dalits en andere minderheden (samen 60% en 25% van de bevolking) het slachtoffer zijn. Volgens officiële cijfers zijn sinds 2001 tot 2012 ruim 14.000 personen in politiebureaus en gevangenissen overleden, in bijna alle gevallen door marteling. In werkelijkheid ligt dit cijfer veel hoger. Jaarlijks worden circa 1,8 miljoen mensen in detentie gemarteld waaronder disproportioneel veel Dalits en Adivasi. India heeft nog geen wet tegen marteling en ook de betreffende VN Conventie niet geratificeerd.⁸ (zie 3.4. brief)
4. De **vrijheid van godsdienst en levensovertuiging** van Dalits is ernstig in gevaar vanwege het frequente geweld tegen Dalit-christenen (circa 80% van de christenen zijn Dalits) en -moslims. Hindoeïstische Dalits hebben vooral te maken met sterke beperkingen van hun godsdienstvrijheid, bijvoorbeeld vanwege hun rituele ‘onreine positie’, uitmondend in bijv. weigering van toegang tot tempels. Daarnaast worden Dalits ook binnen de christelijke en moslimgemeenschap gediscrimineerd door dominante kasten die hun ‘kaste-denken’ niet hebben afgelegd.⁹ (zie 3.6 brief)
5. Het **recht op ontwikkeling van Dalits** wordt op een groot aantal terreinen geschonden. Dit betreft onder meer de (ongelijke) toegang tot water, voedsel, onderwijs en gezondheidszorg. De rechtenbenadering in de post-2015 agenda zou zich ook moeten uitstrekken tot kastendiscriminatie als belangrijke bron van ongelijkheid en het ontberen van het bestaansminimum.¹⁰ (zie brief 3.7.)
6. **Nederlandse bedrijven** hebben in hun productieketens in India, bijvoorbeeld bij de productie van kleding, schoenen, leer, zaden en natuursteen, vaak te maken met **schending van fundamentele arbeids- en andere mensenrechten**. Vaak zijn juist Dalits en Adivasi (tribalen) daarvan het slachtoffer. Zo verrichten Dalit-kinderen driemaal zo vaak **kinderarbeid** als kinderen van andere kasten. De circa 40 miljoen ‘gebonden arbeiders’ en het veel grotere aantal arbeiders zonder arbeidsrechten, zijn ook in hoofdzaak Dalits, lage kasten en tribalen.¹¹ (zie 3.8 brief)

⁶ Zie o.m.: <http://www.dalits.nl/120313.html>

⁷ Zie o.m.: http://www.dalits.nl/dnn_vrouwen.html en <http://www.dalits.nl/130610.html>

⁸ Zie o.m.: <http://www.dalits.nl/111121.html>

⁹ Zie o.m.: <http://www.idsn.org> en <http://www.dalits.nl>

¹⁰ Zie: <http://idsn.org/international-advocacy/un/the-post-2015-agenda/>

¹¹ Zie o.m.: http://www.dalits.nl/dnn_bedrijven.html

Het algemenere probleem met betrekking tot stelselmatige en grootschalige schending van mensenrechten van Dalits is de **straffeloosheid en het gebrek aan uitvoering van wetten** die de rechten van Dalits en andere minderheden effectief beschermen. Dit betreft onder meer de zeer gebrekkig uitgevoerde wet die Dalits moet beschermen tegen wreedheden en geweld, de fondsen voor ontwikkeling van Dalits die niet worden besteed of verdwijnen, de slechte toegang tot water, de discriminatie in het onderwijs (50% drop-out van Dalit-kinderen) en de discriminatie (lagere lonen en vernedering) in de publieke en private sector.